

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра філософії, соціології та політології

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(прот. № 12 від «28» 08 2020 р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ФІЛОСОФІЯ
/ PHILOSOPHY**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

Освітній ступінь	Молодший бакалавр / junior bachelor
Галузь знань	07 Управління та адміністрування/ Management and administration
Спеціальність	076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність/ Entrepreneurship, trade and exchange activity

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: А.Ю.МОРОЗОВ, доктор філософських наук, доцент;
Ю.І. КУЛАГІН, кандидат філософських наук, професор;
О.В. КРАСІЛЬНИКОВА, кандидат історичних наук

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
філософії, соціології та політології, «30» червня 2020 р., протокол № 30

Рецензенти: С.О. ГУДКОВ, кандидат філософських наук, доцент
Н.В.ПАРХАСЬВА, кандидат технічних наук, доцент

**ФІЛОСОФІЯ/ PHILOSOPHY
РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

Освітній ступінь	Молодший бакалавр /Associate bachelor
Галузь знань	07 Управління та адміністрування/ Management and administration
Спеціальність	076 Підприємство, торгівля та біржова діяльність/ Entrepreneurship, trade and exchange activity

І. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

№ пор.	Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
		всього годин/кредитів	з них			
			Лекції	Практичні (Семинарське заняття-ські) заняття/МК	самостійна робота студентів	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	Філософія як світогляд і наука	18	2	2	14	О, КТ, ТЗ, ЕК
2	Філософське вчення про буття	14	2	2	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
3	Філософія людини	18	4	4	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
4	Філософія свідомості	14	2	2	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
5	Філософія пізнання	16	4	4	8	О, КТ, ТЗ, ЕК
6	Філософська теорія розвитку	14	2	2	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
7	Філософія суспільства та цивілізації	16	2	2	12	О, КТ, ТЗ, ЕК
8	Філософія економіки	12	2	2	8	О, КТ, ТЗ, ЕК
9	Філософія історії	10	2	2	6	О, КТ, ТЗ, ЕК
10	Філософія культури	14	2	2	10	О, КТ, ТЗ, ЕК
11	Філософія моралі	12	2	2	8	О, КТ, ТЗ, ЕК
12	Філософія релігії	16	2	2	12	О, КТ, ТЗ, ЕК
13	Філософія права	6			6	КТ
	Модульний контроль					ККР
Разом		180/6	28	28	124	Екзамен

Скорочення:

О – опитування;

КТ – комп'ютерне тестування;

ТЗ – творче завдання;

ЕК – експрес-контроль;

ККР – комплексна контрольна робота.

II. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Знати: духовно-творчу природу філософського знання його гуманістичну спрямованість. Вміти: засвоїти основні етапи становлення філософії як універсального типу знань про світ та людину.	<p>Тема 1. Філософія як світогляд і наука</p> <p>Лекція. Філософія в контексті історичних трансформацій світогляду.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та історичні типи світогляду. 2. Предмет, структура та основні функції філософії. 3. Домодерна філософська думка: античність і середньовіччя. 4. Філософія Модерну і «проект Просвітництва» 5. Філософсько-світоглядні пошуки ХІХ-ХХ ст. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13, 14, 17, 18, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття. Історія філософії у визначних постатях</p> <p>План семінарського заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Видатні давньогрецькі мислителі: Піфагор, Платон, Сократ, Аристотель (<i>підготувати презентації</i>). 2. Провідні філософи Стародавнього Риму: Сенека, Епікур, Марк Аврелій (<i>підготувати презентації</i>). 3. Впливові філософи доби Просвітництва і романтизму: 	<p>2</p> <p>2</p>

	<p>Вольтер, Руссо, Гете (<i>підготувати презентації.</i>)</p> <p>4. Українська «філософія серця»: Г. Сковорода і П. Юркевич (<i>підготувати презентації</i>)</p> <p>5. Філософсько-релігійні мотиви у творчості М. В. Гоголя і Т. Г. Шевченка (<i>підготувати презентації</i>)</p> <p>6. Світоглядні та естетичні пошуки І. Франка та Лесі Українки (<i>підготувати презентації</i>)</p> <p>Завдання для самостійної роботи</p> <p>1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в опорному конспекті лекцій (ОКЛ) зміст 1 лекції</p> <p>2. Уточнити визначення понять світогляд, магія, міфологія, релігія, філософія, логос та законспектувати їх в словник.</p> <p>3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 36).</p> <p>4. Ознайомитися з уривком праці П. Юркевича «Серце та його значення в духовному житті людини» та законспектувати основні його положення у робочий зошит (Філософія: хрестоматія).</p> <p>5. <i>Підготувати презентацію на тему «Філософія серця Б. Паскаля».</i></p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2 ,6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14, 17, 18, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Тема 2. <u>Філософське вчення про буття.</u></p> <p>Лекція. Онтологія і метафізика.</p> <p>План лекції:</p> <p>1. Проблема буття в історії філософії. 2. Структура буття та основні</p>	<p>14</p> <p>2</p>
--	---	--------------------

<p>Знати: філософський зміст понять «буття», «матерія», «субстанція» в історії філософської думки.</p> <p>Вміти: засвоїти філософські категорії: рух, простір і час як універсальні форми мислення, пізнання і діяльності.</p>	<p>онтологічні категорії.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14,17,18, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття. Проблема буття та її філософські інтерпретації План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Матеріалістичне та ідеалістичне вчення про буття. 2. Простір, час і рух як форми буття матерії. 3. Стародавні та сучасні космологічні теорії. <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 2 лекції. 2. Уточнити визначення понять: онтологія, буття, субстанція, матерія, рух, розвиток, час, простір, свідомість та законспектувати їх в словник. 3. Підготувати презентацію на тему «Андронний колайдер і гіпотеза Великого Вибуху». 4. Законспектувати працю Аристотеля «Метафізика» <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14,17,18, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29..</p>	<p>2</p> <p>10</p>
<p>Знати: основні проблеми походження та сутності людини.</p> <p>Вміти: аналізувати визначальні чинники становлення людини як</p>	<p>Тема 3. <u>Філософія людини</u> Лекція 1. Сутність і походження людини План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток історико-філософських уявлень про людину. 2. Проблема антропосоціогенезу. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14, 17,18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	<p>2</p>

<p>особистості.</p>	<p>Семінарське заняття 1. Основні напрямки філософії людини. План семінарського заняття: 1. Людина у класичній філософії. 2. Концепція людини у романтизмі: український та європейський контекст. 3. Проблема людини у фокусі філософії життя та екзистенціалізму.</p> <p>Лекція 2. Філософські проблеми людського буття План лекції 1. Проблема смислу та цінностей людського буття 2. Свобода волі як філософська проблема.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14, 17,18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття 2. Самовизначення і самореалізація людини. План семінарського заняття 1. Індивід, індивідуальність, особистість як форми самовизначення людини. 2. Проблема смислу життя і смерті (за працею В. Франкла «Людина в пошуках смислу») 3. Роль і значення любові в процесі самореалізації особистості (за працею Е. Фромма «Мистецтво любові»)</p> <p>Завдання для самостійної роботи 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 3 лекції. 2. Уточнити визначення понять філософська антропологія, людина,</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p> <p>10</p>
---------------------	--	--------------------------------------

	<p>індивід, індивідуальність, особистість, відчуження, свобода, сваволя, смисл життя та законспектувати їх в словник.</p> <p>3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 124).</p> <p>4. Ознайомитися з завданням для творчої самостійної роботи (Філософія: навч. посіб. / М.О.Шкепу.-К.: КНТУ, 2010. - С. 287).</p> <p>5. Підготувати презентацію на тему «Едвард Сноуден: свобода як виклик системі»</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14, 17,18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	
<p>Знати: природу і структуру свідомості. Вміти: засвоїти співвідношення свідомості і самосвідомості.</p>	<p>Тема 4. <u>Філософія свідомості</u></p> <p>Лекція. Походження і природа свідомості План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історико-філософські концепції свідомості. 2. Походження та сутність свідомості. 3. Свідомість і несвідоме. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14,17,18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття. Свідомість як відображення. План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відображення та його форми. 2. Структура, форми та рівні свідомості. 3. Свідомість і самосвідомість. <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, 	<p>2</p> <p>2</p> <p>10</p>

	<p>відпрацювати в ОКЛ зміст 4 лекції.</p> <p>2. Уточнити визначення понять свідомість, мислення, мова, самосвідомість, рефлексія, відображення та законспектувати їх в словник.</p> <p>3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 151).</p> <p>4. Ознайомитися з завданням для творчої самостійної роботи (Філософія: навч. посіб. / М.О.Шкепу.-К.: КНТУ, 2010. - С. 287).</p> <p>5. Підготувати презентацію на тему «Проблеми мозку у творчості академіка Н. П. Бехтєревої»</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14,17,18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	
<p>Знати: сутність та структуру пізнавального процесу. Вміти: використовувати методи наукового пізнання на практиці</p>	<p style="text-align: center;">Тема 5. <u>Філософія пізнання</u></p> <p style="text-align: center;">Лекція 1. Пізнання як філософська проблема.</p> <p style="text-align: center;">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історико-філософський генезис теорії пізнання. 2. Чуттєве і раціональне пізнання. 3. Сучасна теорія пізнання. 4. Істина як процес і мета пізнання. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13, 14, 17, 18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття 1. Особливості пізнавального процесу.</p> <p style="text-align: center;">План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, структура та взаємозв'язок чуттєвого та раціонального рівнів пізнання 2. Розсудок та розум – два рівня раціональності. 3. Істина як процес і мета пізнання. <p>Історична і практична природа істини.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

	<p style="text-align: center;">Лекція 2. Наукове пізнання.</p> <p style="text-align: center;">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія і методологія наукового пізнання. 2. Наукове знання: сутність, структура та форми. <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13, 14, 17, 18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	2
	<p style="text-align: center;">Семінарське заняття 2.</p> <p style="text-align: center;">Сутність та методологія наукового дослідження.</p> <p style="text-align: center;">План Семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, структура та основні рівні наукового пізнання. 2. Форми наукового знання. 3. Методи наукового дослідження. 	2
	<p style="text-align: center;">Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 5 лекцій. 2. Уточнити визначення понять гносеологія, агностицизм, емпіризм, сенсуалізм, софістика, раціоналізм, формальна логіка, діалектична логіка, індукція, дедукція, аналіз, синтез, узагальнення, моделювання, ірраціоналізм, догматизм, істина, практика та законспектувати їх в словник. 3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 187). 4. Підготувати презентацію на тему «Життя і творчість І. Канта» 5. Законспектувати працю Р.Декарта «Міркування про метод». <p style="text-align: center;">Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 13, 14, 17, 18, 19, 21.</p>	8

	<i>Інтернет-ресурси: 25, 26, 29.</i>	
<p>Знати: діалектику як універсальну теорію розвитку природи, суспільства і мислення.</p> <p>Вміти: застосовувати принципи, закони та категорії діалектики у процесі пізнання.</p>	<p>Тема 6. <u>Філософія розвитку</u></p> <p>Лекція. Діалектика як філософська наука</p> <p>План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність діалектики та її історико-філософські форми. 2. Принципи діалектики. 3. Категорії діалектики <p>Список рекомендованих джерел</p> <p><i>Основна: 1.2,6, 7.</i></p> <p><i>Додаткова: 13,14.17,18, 19, 21.</i></p> <p><i>Інтернет-ресурси: 25, 26, 29.</i></p>	2
	<p>Семінарське заняття. Характерні особливості діалектичного погляду на світ.</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закони діалектики. 2. Форми суперечностей та способи їх розв'язання. Суперечність як рушійна сила розвитку. 3. Діалектика, метафізика, софістика та еkleктика як методи філософування 	2
	<p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 6 лекції. 2. Уточнити визначення понять діалектика, принцип, закон, категорія, метафізика, суперечність, міра, кількість, якість, заперечення, синергетика, еkleктика, догматизм, релятивізм, софістика та законспектувати їх в словник. 3. Ознайомитися з завданням для творчої самостійної роботи (Філософія: навч. посіб. / М.О.Шкепу.-К.: КНТУ, 2010. - С. 309). 4. Підготувати презентацію на тему «Життя і творчість Сократа». 	10

	<p align="center">Список рекомендованих джерел</p> <p><i>Основна:</i> 1,2,6, 7. <i>Додаткова:</i> 13,14,17,18, 19, 21. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	
Модульний контроль 1.		
<p>Знати: основні філософські концепції суспільства та особливості філософського тлумачення його сутності. Вміти: аналізувати сучасне інформаційне суспільство в контексті розвитку суспільно-історичного процесу.</p>	<p align="center">Тема 7. <u>Філософія суспільства і цивілізації</u></p> <p align="center">Лекція. Суспільство, його сутність та структура</p> <p align="center">План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні концепції суспільства в історії філософії. 2. Суспільство як система. Підходи до аналізу структури суспільства. 3. Суспільство як цивілізація. Філософські концепції цивілізації. 4. Доіндустріальна цивілізація: її структура та соціальні інститути. 5. Індустріальна цивілізація та поява капіталізму 6. Пост-індустріальна цивілізація: основні риси та тенденції розвитку <p align="center">Список рекомендованих джерел</p> <p><i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> .13,14,17,18, 21, 23. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	2
	<p align="center">Семінарське заняття. Основні концепції цивілізації.</p> <p align="center">План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Концепція виникнення та розвитку цивілізацій О. Шпенглера та А. Тойнбі (підготувати презентації) 2. Концепція цивілізацій П. Сорокіна і М. Данилевського (підготувати презентації). 3. Історія як протиставлення і конфлікт цивілізацій: «Схід» і «Захід», «Суша» та «Море», локальні та глобальні цивілізації. 4. Доповіді «Римського клубу» про перспективи розвитку світової цивілізації (підготувати 	2

	<p>презентації)</p> <p>5. Філософські та геополітичні концепції сучасного цивілізаційного розвитку: С. Хантінгтон, Ф. Фукуяма, З.Бжезінський (підготувати презентації)</p> <p>6. Особливості пост-індустріального суспільства: західний досвід і перспективи України.</p> <p>Завдання для самостійної роботи</p> <p>1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 7 лекцій.</p> <p>2. Уточнити визначення понять суспільство, система, суспільні відносини, класи, соціальна стратифікація, історичні типи суспільства та законспектувати їх в словник.</p> <p>3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 217)</p> <p>4. Підготувати презентацію на тему «<i>Знамениті філософські утопії: Платон, Томас Мор, Карл Маркс</i>»</p> <p>Список рекомендованих джерел <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> .13,14.17,18, 21, 23. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	<p>12</p>
<p>Знати: специфіку та основне коло проблем філософії економіки. Вміти: застосовувати філософську методологію при аналізі економічної теорії та практики економічного життя</p>	<p>Тема 8. <u>Філософія економіки</u></p> <p>Лекція. Філософські аспекти глобальної економіки</p> <p>План лекції</p> <p>1. Філософсько-методологічні засади економічної теорії і практики.</p> <p>2. Людиновимірна сутність економіки.</p> <p>3. Філософські засади глобалізації та «світового ринку».</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 3, 5, 7.</p>	<p>2</p>

<p>суспільства.</p>	<p><i>Додаткова:</i> 10, 20. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття. Сучасні економічні проблеми та їх філософський аналіз. План семінарського заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відносини власності, виробництва і споживання як об'єкт філософського аналізу. 2. Передбачення і прогнозування у подоланні кризових явищ глобалізації та анти-глобалізації. 3. Феномен «крипто-валюти» та його перспективи. <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 8 лекцій. 2. Уточнити визначення понять праця, капітал, гроші, вартість, товар, додаткова вартість, економіка знань, екоекономіка, економічні проблеми сучасності, глобалізація, анти глобалізація, крипто-валюта та законспектувати їх в словник. 3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Лльїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 370). 4. Підготувати презентацію на тему «Карл Маркс та його праця «Капітал». <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 3, 5, 7. <i>Додаткова:</i> 10, 20. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	<p>2</p> <p>8</p>
<p>Знати: сутність філософського осмислення культури, її типи й види. Вміти: визначати місце і роль культури у</p>	<p>Тема 9. <u>Філософія історії</u></p> <p>Лекція. Логіка і смисл всесвітньо-історичного культурного процесу. План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософія історії як напрям філософських досліджень. 2. Основні підходи до визначення 	<p>2</p>

<p>розвитку людини та суспільства.</p>	<p>смислу і мети історичного процесу.</p> <p>3. Моделі історичного часу.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 24 <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття. Філософські утопії як ідеальні орієнтири історичного руху.</p> <p>План семінарського заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ідеальна держава Платона (підготувати презентацію) 2. Утопії Т. Мора і Дж. Кампанелли (підготувати презентацію) 3. Утопія К. Маркса (підготувати презентацію) 4. Анти-утопії в філософсько-футурологічних романах Дж. Оруелла «1984» та «Скотний двір» (підготувати презентацію) <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 9 лекцій. 2. Уточнити визначення понять філософія історії, історичний час, прогрес, регрес, всевітня історія та законспектувати їх в словник. 3. Підготувати презентації на тему: погляди на філософію історію К. Маркса» <p><u>Тема 10. Філософія культури.</u></p> <p>Лекція. Світоглядні домінанти та орієнтири світової культури</p> <p>План лекції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософські підходи до розуміння культури. 2. Вищі гуманістичні орієнтири культури: герой, геній, святий, 	<p>6</p> <p>2</p>
--	--	-------------------

	<p>мудрець.</p> <p>3. Раціональне та ірраціональне в культурі: 3. Ніцше, Ф. Достоєвський, З. Фрейд, К. Юнг.</p> <p>Семінарське заняття. Моральні та екзистенційні проблеми контр-культури та субкультури.</p> <p>План семінарського заняття.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нігілізм та анархізм в європейській культурі. 2. Фундаменталізм та проблема суїциду в сучасних культурних практиках. 3. Філософський аналіз проблеми бунту (за книгою А. Камю «Бунтуюча людина») <p>Завдання для самостійної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуватися до обговорення питань семінарського заняття, ознайомитися з рекомендованою літературою, відпрацювати в ОКЛ зміст 10 лекцій. 2. Уточнити визначення понять культура, матеріальна культура, духовна культура, контркультура, психоделічна культура, цінності, нігілізм, бунт, та законспектувати їх в словник. 3. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 277). 4. Підготувати презентацію на тему «Молодіжні протестні рухи: світовий та вітчизняний досвід» <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основна:</i> 1, 6, 7.</p> <p><i>Додаткова:</i> 24</p> <p><i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	<p>2</p> <p>10</p>
<p>Знати: сутність філософського тлумачення</p>	<p>Тема 11. <u>Філософія моралі</u></p> <p>Лекція. Етика: історія, теорія, практика.</p> <p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етика як філософська наука: коло 	<p>2</p>

<p>моралі.. Вміти: орієнтуватись у основних етичних концепціях в історії філософської думки та давати їм сучасну інтерпретацію.</p>	<p>проблем та основні підходи. 2. Фундаментальні категорії моральної свідомості.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 18. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p> <p>Семінарське заняття. Історія етичних вчень.</p> <p>План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Етичні погляди Аристотеля 2 Етичні погляди стоїків та епікурейців. 3 Етичні погляди слов'янських релігійних мислителів (Г. Сковорода, П. Юркевич, М. Бердяєв, В. Соловйов) <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з рекомендованою літературою за планом. 2. Підготуватися до письмової роботи за основними питаннями теми: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Етичні концепції в історії філософської думки . 2.2. Природа, сутність та специфіка моралі. 2.3 Цінності та моральна культура особистості.. 2.4. Моральний нігілізм та його прояви у сучасному суспільстві. 3. Уточнити визначення понять мораль, норма, ціннісна орієнтація, загальнолюдські цінності, добро, краса, прекрасне, благо, справедливість, свобода, творчість та законспектувати їх в словник. 4. Підготувати презентацію на тему «Аристотель - засновник етики» <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 18. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	<p>2</p> <p>8</p>
---	---	-------------------

<p>Знати: співвідношення релігії та філософії, сутність антиномії віри та розуму. Вміти: порівнювати між собою світові релігійні конфесії та світоглядні засади релігійного життя.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 12. <u>Філософія релігії</u></p> <p>Лекція. Релігія у фокусі філософських досліджень. План лекції.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Походження та класифікація релігій. 2. Сутнісні характеристики релігії. Основні філософсько-релігійні системи. 3. Характерні особливості середньовічної релігійної філософії 4. Загальна характеристика патристики. 5. Філософсько-релігійні проблеми схоластики. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 10, 12. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29</p> <p style="text-align: center;">Семінарське заняття. Історія релігійних вірувань. План семінарського заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Первісні вірування: анімізм, тотемізм, шаманізм. 3. Іудео-християнство як фундамент європейської цивілізації 4. Особливості ісламської філософії 5. Буддизм як філософсько-релігійна течія. 6. Життя і творча спадщина Святого Августина. 7. Характерні особливості філософсько-теологічної думки Фоми Аквінського 8. Середньовічні докази існування Бога <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомитися з рекомендованою літературою за планом. 2. Підготуватися до письмової самостійної роботи за основними питаннями теми: 	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">12</p>
--	---	---

	<p>2.1 Історико-філософські концепції походження та існування релігії.</p> <p>2.2 Сучасні філософсько-релігійні вчення.</p> <p>2.3. Світоглядні засади філософського тлумачення релігії.</p> <p>2.4 Філософське розуміння свободи совісті.</p> <p>2.5 Критичний та апологетичний підходи до визначення сутності релігії.</p> <p>3. Уточнити визначення понять релігія, релігійна філософія, релігійна свідомість, теологія, екуменізм, соборність та законспектувати їх в словник.</p> <p>4. Ознайомитися з проблемним завданням та висловити свою думку (Філософія: підр./Льїн В.В., Кулагін Ю.І., Ч.2.- К. «Альтерпрес», 2002. - С. 341).</p> <p>5. Підготувати презентацію на тему «Небесна ангельська ієрархія Діонісія Ареопагіта»</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна:</i> 1, 2, 6, 7. <i>Додаткова:</i> 10, 12. <i>Інтернет-ресурси:</i> 25, 26, 29.</p>	
<p>Знати: основне коло проблем філософії права, сутність природу і принципи права.</p> <p>Вміти: застосовувати теорію і методологію пізнання правової реальності у дослідженнях громадянського суспільства та правової держави.</p>	<p style="text-align: center;">Тема 13. <u>Філософія права</u></p> <p>Завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювати рекомендовану літературу. 2. Підготуватися до письмової роботи за такими питаннями: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Філософські підходи до розуміння права. Сутність, природа і принципи права. 2.2. Теорія і методологія пізнання правової реальності. Природне і позитивне право. 2.3. Правова аксіологія. Правові цінності. 2.4. Правова культура і правове мислення. 2.5. Правова держава і 	6

	<p>демократичне суспільство.</p> <p>3. Законспектувати працю Аристотеля «Політика».</p> <p>4. Підготувати презентацію на тему «Громадянське суспільство і правова держава»</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основна: 1, 2, 8.</i> <i>Додаткова: 10, 12.</i> <i>Інтернет-ресурси: 10, 13, 17</i></p>	
Разом		180

* Курсивом визначено інтерактивні завдання з навчальної дисципліни «Філософія»

ІІІ СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ*

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. *Філософія: Підручник в 2 ч. – Ч.І. Історія розвитку філософської думки. – К.: Альтерпрес, 2002. – 464 с.; Ч.ІІ. Актуальні проблеми сучасності. – К.: Альтерпрес, 2002. – 480 с.*
2. *Валуйський О.О. Практикум з філософії. – К.: ВЦ КНТЕУ, 2003. – 243 с.*
3. *Мазараки А.А., Ильин В.В. Философия денег. – К., 2004. – 718 с.*
4. *Мазараки А.А. Торговля. Деньги. Менталитет. – К., 2006. – 632 с.*
5. *Философия экономики: Учебное пособие для Высш. учебн. заведений// Отв. ред. С.В. Синяков – К. Альтерпрес, 2000.- 384 с.*
6. *Хрестоматія. Філософія: Навч. Посіб. – К.: КНТЕУ, 2010. – 130 с.*
7. *Шкєпу М.О. Філософія. Навчальний посібник. – К.: КНТЕУ, 2010. – 347 с.*
8. *Самоідентифікація особистості: філософський аналіз. Монографія /Хоружий Г., Боровська Л., Кулагін Ю., Лілін М. (під загальною редакцією проф. Г.Ф. Хоружого). – К., КНТЕУ, 2018. – 192 с.*
9. *Ляхвацька О.М. Логіка. Практикум: Навч. посібник / Ляхвацька О.М. – К. : Київ.нац.торг.-екон.ун-т, 2006. – 206 с.*

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

10. *Болховітінова О.Ю., Волощенко Л.Ю., Кваснюк Б.Є. Стратегічні виклики ХХІ століття суспільству та економіці України / За ред. В.М. Гейця, В.П. Семиноженка, Б.Є. Кваснюка. – К.: Фенікс, 2007. – 556 с.*
11. *Буряк П.Ю., Гупало О.Г. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. – К.: Хай-Тек Прес, 2007. – 336 с.*
12. *Всемирная энциклопедия: Философия ХХ век / Гл. науч. ред. и сост. А.А. Грицанов. – Мн.: Харвест, Современный литератор, 2002. – 976 с.*
13. *Вандишев В.М. Філософія. Екскурс в історію вчень і понять: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2006. – 474 с.*

14. Горлач М.І., Кремень В.Г., Ніколаєнко С.М., Требін М.П. *Основи філософських знань: Філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: Підручник.* – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 1028 с.
15. Губерський Л.В., Надольний І.Ф., Розумний В.П. *Філософія: Навч. посіб.* – К.: Вікар, 2006. – 455 с.
16. Діденко В.Ф. *Філософія: ескізи для самопідготовки.* Навч. посіб. – К.: Київ. ун-т, 2006. – 208 с.
17. Касьян В.І. *Філософія. Відповіді на питання екзаменаційних білетів: Навч. посіб.* – К.: Знання, 2006 – 407 с.
18. Кремень В.Г., Ільїн В.В. *Філософія: Логос, Софія, Розум: Підручник.* – К.: Книга, 2006. – 432 с.
19. Мозкова Н.Г. *Логіка: Навч. посіб.* / Мозкова Н.Г – К. : Каравела, 2007. – 248 с.
20. Морозов А.Ю. *Зло: метафізичні і богословські виміри. Монографія* – К., КНТЕУ, 2018. – 296 с.
21. Петрушенко В.Л. *Філософія: Підручник.* – Л.: Магнолія 2006, 2008. – 505 с.
22. Подольська Є.А. *Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство: Навч. посіб.* – К.: ЦЕЛ, Інкос, 2006. – 632 с.
23. Причепій Є.М., Черній А.М., Чекаль Л.А. *Філософія: Підручник.* – К.: Академвидав, 2019. – 592 с.
24. *Філософський енциклопедичний словник / Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України.* – К.: Генеза, 2002.
25. *Філософська думка в Україні: Бібліогр. слов.* / В.С. Горський, М.Л. Ткачук, В.М. Нічик та ін. – К.: Пульсари, 2002. – 244 с.
26. Франкл В. *Людина в пошуках справжнього сенсу.* – К., Логос, 2017. – 380 с.
27. Фромм Е. *Мати чи бути?* – К., Каравела, 2019. – 396 с.
28. Фромм Е. *Мистецтво любові.* – К., Слово, 2019. – 210 с.
29. Brooke Noel Moore, Kenneth Bruder. *Philosophy. The power of ideas. The 8th edition.* California state university. 2018. – 620 p.
30. Simon Blackburn. *The Oxford dictionary of philosophy. 4th ed.* Oxford university press. 2020. – 410 p.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

31. <http://www.philosophy.ua> Сайт Українського філософського фонду
32. <http://www.philsci.univ.kiev.ua> (бібліотека факультету філософії Київського національного університету ім. Тараса Шевченка)
33. <http://www.psylib.kiev.ua> (Електронна бібліотека “psylib” (психологія, філософія, релігія, культурологія, методологія та ін.)
34. <http://religstudies.org.ua/main.php> (Сайт “Релігієзнавство в Україні” Української асоціації релігієзнавців)
35. <http://www.uct.kiev.ua/~sofi/> (Центр практичної філософії).
36. <http://www.nd.edu/Departments/Maritain/ndjmc.htm> (сайт, присвячений творчості Жака Марітена)

**Курсивом визначено джерела та літературу, яка наявна в бібліотеці КНТЕУ.*